

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра фінансового менеджменту та фондового ринку

Допущено до захисту
завідувач кафедри

(підпис)

“ _____ ” _____ 20 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА на здобуття освітнього ступеня

магістра зі спеціальності
072 “Фінанси, банківська справа та страхування”

за магістерською програмою професійного спрямування
«Фінансовий та страховий менеджмент»

на тему: «Джерела фінансування підприємств та оптимізація структури капіталу»

Виконавець:

студент ЦЗФН групи м5

Мазур С.В.

(прізвище, ім'я та по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Лапіна І.С.

(прізвище, ім'я та по батькові)

/підпис/

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ДЖЕРЕЛАМИ ФІНАНСУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА.....	7
1.1. Класифікація джерел фінансування підприємств та їх аналіз.....	7
1.2. Науково-методичні підходи до оптимізації структури капіталу підприємств.....	27
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФОРМУВАННЯ І УПРАВЛІННЯ ДЖЕРЕЛАМИ ФІНАНСУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА ПРАТ «СИНТЕЗ ОЙЛ».....	35
2.1. Загальна характеристика фінансово-господарської діяльності ПрАТ «Синтез Ойл»	35
2.2. Аналіз фінансового стану ПрАТ «Синтез Ойл».....	43
2.3. Оцінка структури та динаміки власних, позичених та залучених джерел фінансування	47
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ДЖЕРЕЛАМИ ФІНАНСУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА ПРАТ «СИНТЕЗ ОЙЛ».....	62
3.1. Поліпшення політики управління джерелами фінансування підприємства ПрАТ «Синтез Ойл».....	62
3.2. Формування оптимальної структури капіталу підприємства	69
3.3. Визначення оптимальної структури капіталу ПрАТ «Синтез Ойл».....	81
3.4. Використання економіко-математичних методів в оптимізації управління джерелами фінансування підприємства.....	85
ВИСНОВКИ.....	89
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	93
ДОДАТКИ.....	101

ВСТУП

Актуальність теми дипломної роботи визначена тим, що в умовах посилення впливу фінансової та політичної кризи національної економіки найважливішими чинниками успішного розвитку вітчизняних підприємств у довгостроковій перспективі є наявність фундаментальної мети розвитку і побудова ефективної системи управління їх фінансовим забезпеченням, орієнтованої на досягнення цієї мети. Відповідно, основним завданням стає пошук альтернативних джерел фінансування та вибір оптимальної їх структури з метою провадження ефективного господарювання як на мікро-, так і на макроекономічному рівнях. Безпосередньо від обсягу та структури джерел фінансування, яка потребує достатньо точного визначення в загальній потребі фінансових ресурсів та формування структури, яка є оптимальною, та умов їх залучення та вимагає безперервності, послідовності і комплексності використання методів і важелів, завдяки яким фінансовий механізм підприємства найкраще пристосовується до змін в умовах утвердження ринкової економіки, залежить ефективність фінансового господарювання самого підприємства будь-якої форми власності, галузевої спрямованості та організаційно - правового статусу. Управління фінансовими джерелами в ринкових умовах спрямоване на підвищення ринкової вартості й інвестиційної привабливості підприємства.

З іншого боку, сучасний економічний стан суб'єктів підприємницької діяльності вимагає від їх власників (засновників) та управлінців досягнення ефективного управління, відповідного контролю та своєчасного внеску коригувань фінансовим забезпеченням діяльності підприємства, тому що оптимальна структура джерел фінансування призведе до оптимізації рентабельності з однієї сторони та фінансової стійкості, ліквідності та платоспроможності з іншої та прибуток. Існують певні науково-методичні заходи, ціллю яких є пошук такого співвідношення зовнішніх та внутрішніх джерел фінансового забезпечення підприємства, яке є шляхом к досягненню

найвищих результатів показників господарської діяльності. Все це зумовлює необхідність розробки ефективної політики управління фінансовими ресурсами як одного з найважливіших елементів в загальній стратегії діяльності та розвитку підприємств.

Актуальність теми дипломної роботи зумовлена наступними моментами:
одним з найважливіших напрямків управління підприємством є управління його фінансовим забезпеченням діяльності;

найважливішу роль у життєдіяльності підприємства та подальший розвиток підприємства відіграє виключно фінансове забезпечення діяльності підприємства;

будь-які дослідження в галузі формування фінансового забезпечення є цінними внаслідок відсутності належного досвіду у ефективному формуванні фінансового забезпечення діяльності підприємства у керівників українських підприємств;

у зв'язку з тим, що багато джерел та механізмів, які використовуються в світовій практиці для фінансового забезпечення діяльності підприємств, та є дієвими в умовах формування ринкових відносин, можуть бути використані лише частково, тому що в умовах недостатнього рівня розвитку вітчизняного ринку, є неефективними, внаслідок чого це потребує додаткового вивчення можливостей застосування зарубіжного досвіду в умовах економіки України.

Проте, на сьогодні залишаються актуальними питання, пов'язані з розробкою та реалізацією ефективної стратегії і тактики управління фінансовими ресурсами підприємств, як цілісної системи, підпорядкованої єдиній фінансовій і генеральній стратегії функціонування та розвитку підприємства в сучасних умовах невизначеності та ризиків, що притаманні мінливому ринковому середовищу.

Головною метою даної роботи є вивчення теоретичних засад фінансування підприємства, дослідження сучасних методів аналізу організації і ефективності управління структурою капіталу, а також виявлення основних проблем і надання відповідних рекомендацій щодо оптимальної структури

капіталу підприємства. В даній роботі проводиться аналіз фінансово - господарської діяльності підприємства та ефективність устрою та ефективного залучення джерел фінансування підприємства, що є об'єктом дослідження, виявлення основних недоліків в управлінні фінансовими ресурсами і надання у виді рекомендацій пропозицій щодо удосконалення напрямків ефективного використання фінансових ресурсів.

Основним завданням роботи є визначення та дослідження складу, структури та сутності джерел фінансування досліджуваного підприємства в динаміці, вивчення основ формування фінансових ресурсів підприємства, оцінка та аналіз фінансового стану підприємства, аналіз ефективності використання власних та позикових коштів підприємства та розгляд оптимальної структури джерел фінансування підприємства.

Предметом дослідження даної роботи є економічні відносини, що відображають особливості ефективного використання фінансових ресурсів та їх формування підприємством.

Об'єктом дослідження в роботі є економічні процеси, що пов'язані з особливостями формування та використання джерел фінансування підприємства. Поглиблені дослідження здійснені за матеріалами фінансової діяльності підприємства ПрАТ «Синтез Ойл», виявлення основних проблем його економічного становища і шляхів подальшого розвитку.

Методичний інструментарій дослідження складається із загальнотеоретичних та спеціальних методів наукового пізнання: аналізу і синтезу, конкретного і абстрактного, якісного і кількісного аналізу, порівняльних характеристик, розрахунково-аналітичних прийомів, інформаційних технологій.

Теоретичні та практичні аспекти формування і використання фінансових ресурсів розглядали у своїх працях такі вітчизняні та зарубіжні економісти, як І.О. Бланк, А.М. Поддєрьогін, О. О. Терещенко, Цал-Цалко Ю.С. та інші. Незважаючи на значний вклад в розвиток теорії оптимізації структури джерел фінансування підприємства, на сьогоднішній день вчені не дійшли до висновку щодо

єдиного універсального методу формування оптимальної структури капіталу, використовуючи який підприємство визначило б оптимальне співвідношення між власним і позиковим капіталом.

Робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаної літератури та додатків.

У першому розділі роботи вивчаються та систематизуються поняття та терміни щодо сутності джерел фінансування підприємств. Для цього досліджуються наукові джерела, які займаються питаннями управління джерелами фінансування підприємств, аналізується велика кількість різних точок зору різних науковців. У другому розділі проводиться аналіз фінансової діяльності підприємства ПрАТ «Синтез Ойл»: аналізуються основні показники фінансової діяльності, оцінюється структура капіталу і фінансових ресурсів, та фінансовий стан підприємства у цілому. В третьому розділі спираючись на проведений аналіз діяльності підприємства розглянуті заходи щодо вдосконалювання управління джерелами фінансування підприємства. Обґрунтована їх ефективність.

ВИСНОВКИ

Дослідження теоретичних та практичних аспектів управління джерелами фінансування підприємства дозволило зробити наступні висновки.

1. За ринкових умов господарювання проблема фінансування діяльності підприємства набуває дедалі більшої актуальності. Це обумовлено виникненням нових форм фінансування відтворювальних процесів, розширенням можливостей його інвестиційної діяльності. Відповідно, основним завданням управлінців та менеджерів стає пошук альтернативних джерел фінансування та вибір оптимальної їх структури з метою досягнення ефективного господарювання як на мікро-, так і на макроекономічному рівнях.

2. Визначення основних джерел фінансування є головною метою ефективної діяльності підприємств у сучасних умовах та узагальнення основних стратегій їх залучення. В даному розділі було визначено та охарактеризовано внутрішні та зовнішні джерела фінансування господарської діяльності підприємства. Констатовано, що підприємство, яке залучає позиковий капітал, має більш високий фінансовий потенціал свого розвитку і можливості приросту фінансової рентабельності діяльності, однак більшою мірою генерує фінансовий ризик і загрозу банкрутства (зростаючи в міру збільшення питомої ваги позикових коштів у загальній сумі використовуваного капіталу).

3. Завдання кожного управлінця має бути направлено на формування найбільш прийнятної структури капіталу підприємства для його подальшої ефективної діяльності. У зв'язку з цим у сучасних умовах зростає роль стратегічного аналізу капіталу підприємства, метою якого є ефективне та стабільне функціонування підприємства. Отже, керівництву підприємства потрібно чітко визначити, за рахунок яких фінансових ресурсів буде сформовано капітал підприємства. Від цього залежатиме стан і подальші результати діяльності підприємства у майбутньому.

В дипломній роботі проведений комплексний аналіз фінансово-економічного стану ПрАТ «Синтез Ойл».

За результатами аналізу основних фінансово-економічних показників діяльності підприємства можна зробити такі висновки: валовий прибуток за 2015 р. збільшився на 38 054 тис.грн. в порівнянні з 2014 р. або на 253 % та вже за 2016 р. зменшився на 84 343 тис.грн. що становить 366,5 % . При чому і чистий дохід від реалізації послуг і собівартість реалізованих послуг збільшувалися пропорційно на протязі 2014-2016 рр. та становили в 2014 р. 71 747 тис. грн. 65 317 тис.грн. собівартості реалізованих послуг, в 2015 р. складала 164 288 тис. грн. та відповідно 141 275 тис.грн, та в 2016 р. -259 172 тис.грн. та 320 502 тис.грн. відповідно. Чистий фінансовий результат в 2014-2016 рр. становив збиток в сумі 260 543 тис.грн, 349 220 тис. грн. та 288 862 тис.грн. відповідно.

Більшу частку капіталу підприємства складає позиковий капітал, який з кожного року зростає та складає в 2015 р. 974 729 тис. грн., що на 391 742 тис. грн. більше ніж в 2014 р., а в 2016 р. збільшився на 19,2 % або на 187 242 тис. грн. у порівнянні з 2015р. Але при цьому, відповідно до абсолютних показників фінансової стійкості підприємство має нормально-стійкий стан.

Протягом 2014-2016 рр. спостерігається тенденція до збільшення коефіцієнта маневреності власного капіталу, це не може свідчити про нормальну діяльність підприємства, оскільки зростання значення цього показника відбувається за умови зростання власного оборотного капіталу. Збільшення цього показника автоматично викликає зменшення інших показників, наприклад коефіцієнта фінансової автономії, що призводить до посилення залежності підприємства від кредиторів.

В 2015 р. зменшується коефіцієнт оборотності власного капіталу за рахунок зменшення виручки від реалізації, а значення коефіцієнта рентабельності власного капіталу має від'ємне значення, що характеризує неефективне використання власного капіталу. Але відповідно до даних показників вже в 2016 р. ситуація більш менш стабілізується.

Отже, проаналізувавши за три роки структури власного, позикового та залученого капіталів, ми бачимо, що головним джерелом фінансування підприємства є позикові кошти, а саме інші довгострокові зобов'язання, до яких можуть належати зобов'язання по сплаті податків (крім податку на прибуток та ПДВ) зборів та обов'язкові платежі, строк сплати яких повинен наступити не раніше чім через 12 місяців (можливо реструктуризовані чи пролонговані (на строк більше року) зобов'язання з податків, зборів та обов'язковим платежам), тому виникає загроза різкого зменшення джерел фінансування в наступному періоді, причому як позикових, так і власних. Збільшення частки позикових коштів посилює фінансову нестійкість підприємства та підвищує ступінь його фінансових ризиків.

За результатами аналізу фінансово-господарської діяльності підприємства видно, що за 2014-2016 рр. відсутній прибуток, що є причиною відсутності відрахувань до фонду та виплати дивідендів акціонерам.

Підводячи підсумок можна сказати, що реальне співвідношення капіталу на підприємстві протилежне його ідеальній структурі. Оптимальна модель яка була розроблена в процесі виконання дипломної роботи показує нам, що при інших рівних умовах ПрАТ «Синтез Ойл» може значно знизити середньозважену вартість капіталу до 5,25 % та при цьому виплачувати дивіденди своїм вкладникам.

В цілому ж, на наш погляд, хоча підприємство знаходиться і не в найкращому стані, у нього є всі можливості, аби стабілізувати своє становище, нормалізувати показники фінансової стійкості та ліквідності, тим самим підняти себе на новий рівень економіки. Я думаю, що всього цього можна домогтися за рахунок таких рекомендацій:

- доцільно впроваджувати контроль за станом дебіторської заборгованості;
- збільшувати суму власного капіталу за рахунок резервного капіталу та реінвестованого прибутку;

- оптимізувати співвідношення власних та позикових коштів до структури 70% власного капіталу та 30% позикового.

Заходи щодо покращення управління фінансовими ресурсами ПрАТ «Синтез Ойл» повинні включати в себе впровадження на аналізованому підприємстві системи постійного контролю та діагностики основних показників його ефективності та критеріїв їх оптимальності.

Створенню системи моніторингу за названими показниками передбачає виконання таких заходів.

1. Здійснення постійного моніторингу показників ефективності формування, розміщення та використання фінансових ресурсів підприємства з метою раннього виявлення ознак його кризового розвитку.

2. Визначення масштабів відхилення фактичних значень показників від оптимально заданих параметрів стану підприємства.

3. Дослідження основних факторів, що зумовлюють зниження ефективності та раціональності розвитку підприємства.

4. Формування системи цілей покращення окремих параметрів управління фінансовим ресурсами підприємства.

5. Забезпечення контролю за результатами розроблених заходів щодо покращення управління фінансовими ресурсами підприємства.

Отже, впровадження запропонованих заходів дасть змогу підвищити виробничий потенціал підприємства, тобто розширити перспективи його розвитку в майбутньому і зберегти позитивні тенденції зростання ринкової вартості. Крім того, поліпшити фінансовий стан за рахунок зростання фінансової стійкості та платоспроможності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аверіна М. Ю. Аналіз та оцінка фінансового стану підприємства : шляхи покращення / М. Ю Аверіна // Актуальні проблеми економіки. – 2012. – №9. – С. 92-100. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.sworld.com.ua/konfer29/420.pdf>.
2. Андрєєва Г. І. Організація і методика економічного аналізу: навчальний посібник / Г. І. Андрєєва. – Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2010. –294 с.
3. Анисимова Г.С. Вплив структури капіталу на фінансово-економічний стан промислового підприємства / Г.С. Анисимова // Економічний стан підприємства . – 2010. – № 1. – С.96 – 102.
4. Багров В.П., Багрова І.В. Економічний аналіз: Навч. посіб. –К.: Центр навчальної літератури, 2006. -160 с.
5. Базецька Г. І. Конспект лекцій з дисципліни «Фінансовий менеджмент» (для слухачів другої вищої освіти спеціальності 7.03050401 - Економіка підприємства (за видами діяльності)) / Г.І. Базецька, В. Г. Федорова; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2012. – 259 [Електронний ресурс] <http://twirpx.com/>- Режим доступу: <http://www.twirpx.com/file/475754/>.
6. Базілінська О.Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика. 2-е вид. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 328с.
7. Бланк И. А. Управление капиталом: Учебный курс. – К.: Эльга, Изд-во Ника-Центр, 2004. – 576 с.
8. Блонська В. І. Управління цільовою структурою капіталу підприємства / В. І. Блонська // Науковий вісник НЛТУ України. –2009. – № 19.3 – С. 163 - 169.
9. Буряк А. В. Структура джерел формування капіталу суб'єктів господарювання / А. В. Буряк // Формування ринкових відносин в Україні. - 2013. - № 4. - С. 105-109. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу http://nbuv.gov.ua/UJRN/frvu_2013_4_25.

10. Бутинец Ф.Ф. Основи бізнесу : Навчальний посібник / Ф.Ф. Бутинец, К.В. Романчук. - Житомир : ПП «Рута», 2012. - 364 с. 2.
11. Викиданець І.В. Методи оптимізації структури капіталу підприємства. НБУ ім. Вернадського, 2009. - 8 с.[Електронний ресурс] <http://twirpx.com/> - Режим доступу:<http://www.twirpx.com/file/732970/>.
12. Гетьман О.О., Шаповал В.М. Економіка підприємства : Навч. посіб.- 2-ге вид. – К.: ЦУЛ, 2010. – 488с.
13. Головка Т. В. Стратегічний аналіз : навч.-метод. посіб. / Т. В. Головка, С. В. Сагова ; за ред. М. В. Кужельного. – К. : КНЕУ, 2002. – 198 с.
14. Господарський кодекс України від 16.01.2003 №436-IV (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2003, - №18, №19-20, №21-22. – ст.144.
15. Гринчуцький В.І., Карапетян Е.Т., Погріщук Б.В. Економіка підприємства: Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 304 с.
16. Давыдова, Г. В. Методика количественной оценки риска банкротства предприятий / Г. В. Давыдова, А. Ю. Беликов // Упр. риском. – 1999. – № 3.
17. Джерелейко С. Д. Управління фінансовими ресурсами промислових підприємств [Електронний ресурс] —Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/sre/2010_1/156.pdf.
18. Економічний аналіз: Навч. посібник / М.А. Болюх, В.З. Бурчевський, М.І. Горбатов; За ред. акад. НАНУ, проф. М.Г. Чумаченка. – К.: КНЕУ, 2001. – 540 с.
19. Електронний ресурс: <https://www.finalon.com/metodyka-rozrakhunku/100-vidnosni-pokaznyky-finansovoi-stiikosti>.
20. [Електронний ресурс]– Режим доступу: http://studopedia.com.ua/1_232336_vnutrIshnI-dzherela-fInansuvannya-pIdpriyemstv.html.
21. Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність України" зі змінами [Електронний ресурс] / Постанова Верховної Ради України №966-14 – Режим доступу:<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

22. Закон України «Про підприємство»: Верховна Рада України, Наказ від 27 березня 1991 року.[Електронний ресурс]// Верховна Рада України. – Режим доступу <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/887-12/page>.

23. Кірейцев Г.Г. Александрова М.М. Маслова С.О. Гроші. Фінанси. Кредит. [Електронний ресурс] - Режим доступу:<http://buklib.net/books/21867/>.

24. Косова Т.Д., Сухарев П.М., Ващенко Л.О. та ін. Організація і методика економічного аналізу. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 528 с.

25. Косова Т.Д., Сухарев П.М., Ващенко Л.О. та ін. Організація і методика економічного аналізу. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 528 с.

26. Кравцова А.М. Особливості формування власного капіталу акціонерних товариств за нових умов господарювання / А. М. Кравцова // Вісник Хмельницького національного університету. – 2011. – №5 (Т. 2). – С. 113–116.[Електронний ресурс] - Режим доступу: http://journals.khnu.km.ua/vestnik/pdf/ekon/2011_5_2/113-116.pdf.

27. Кравчук О.М., Лещук В.П. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва. Навч. посіб. — К.: Центр учбової літератури, 2010. - 504 с. [Електронний ресурс] - Режим доступу:http://www.studmed.ru/kravchuk-om-leschuk-vp-fnansova-dyalnst-subyektv-pdpriyemnictva_9a5083a.html.

28. Кравчук О.М., Лещук В.П. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва : Навч. посіб. – К.: ЦУЛ, 2010. – 504 с.

29. Крамаренко Г. О. Фінансовий аналіз : підручник / Г. О. Крамаренко, О. Є. Чорна. – К. : Центр навч. л-ри, 2008. – 392 с.

30. Крамаренко Г.О. Фінансовий аналіз і прогнозування / Крамаренко Г.О. – Київ: Центр навчальної літератури, 2003. – 224 с.

31. Кудряшов В.П.. Курс фінансів: Навчальний посібник / В.П. Кудряшов: [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://pidruchniki.com/1584072013932/finansiv/kurs_finansiv.

32. Лахтіонова Л.А. Фінансовий аналіз сільськогосподарських підприємств: Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2004. – 365 с.

33. Литовченко О. Ю. Оптимізація структури капіталу як складова стратегії забезпечення фінансової безпеки підприємства / О. Ю. Литовченко, С. А. Макуха // Вісник економіки транспорту і промисловості – 2010. – № 29. – С. 134 – 136.

34. Марич П.М., Коваль Л. П. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання. Навч. посіб. - Львів: 2010. с- 250 с.[Електронний ресурс] - Режим доступу - <http://www.megos.org.ua/finance-dialnist.4.1.html>.

35. Марцин В.С. Надійність, платоспроможність та фінансова стійкість - основні складові оцінки фінансового стану підприємства / В.С. Марцин // Економіка. Фінанси. Право. – 2011. – N 7. – С.26 – 30.

36. Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства” (затвердженими Наказом Міністерства економіки України 19.01.2006 №14 (у редакції наказу Міністерства економіки України від 26.10.2010 № 1361)).

37. Мец В.О. Економічний аналіз фінансових результатів та фінансового стану підприємства: Навч. посіб. - К.: Вища шк., 2003. - 278 с.

38. Мних Є.В. Економічний аналіз : підручник / Є.В. Мних. К. : Знання, 2011. — 630 с. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://pidruchniki.com/1992040141913/ekonomika/analiz_otsinka_ymovirnosti_bankrutstva.

39. Наумова, Н. В. Эффективное управление капиталом и источниками его покрытия на промышленных предприятиях региона / Н. В. Наумова, Б. И. Герасимов, Л. В. Пархоменко. – Тамбов : ТГТУ, 2004. – 104 с.

40. Овсійчук О. В. Удосконалення фінансового аналізу діяльності підприємства. / О. В. Овсійчук // Управління розвитком . - 2013. - № 15. - С. 142- 144.

41. Оптимізація капіталу: методи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.studentam.in.ua/index.php?option=com_content&task.
42. Павлова Л.Н. Фінансовий менеджмент. Керування грошовим обігом підприємства. – М.: Банки й біржі: ЮНІТИ, 2009. – 400 с.
43. Павловська О.В. Фінансовий аналіз: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. Дисц. / Павловська О.В., Притуляк Н.М., Невмержицька Н.Ю. – К.: КНЕУ, 2002. – 388 с.
44. Партин Г. Фінанси підприємств: Навчальний посібник/ Галина Партин, Анатолій Загородній,; М-во освіти і науки України, Нац. банк України, ЛБІ. - Львів: ЛБІ НБУ, 2008. -265 с. [Електронний ресурс] — Режим доступу: http://shron1.chtyvo.org.ua/Danilov_Oleksandr/Finansy_pidpriemstv_u_zapytannia_kh_i_vidpovidakh.pdf.
45. Петленко Ю.В. Удосконалення структури капіталу компанії як умова підвищення її капіталізації // Фінанси України. – 2012.-№ 3. – с.102-109.
46. Піхняк Т. А. Залучення позикових коштів підприємствами: проблеми та основні шляхи їх вирішення / Т. А. Піхняк, А. В. Божок // Молодий вчений. - 2014. - № 7(2). - С. 69-71.
47. Податковий кодекс України зі змінами. Постанова Верховної Ради України [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу:<http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
48. Подольська, В. О. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / В. О. Подольська, О.В. Яріш. – К. : Центр навч. л-ри, 2007. – 488 с.
49. Попович П.Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання. Підручник./Попович П.Я.–Тернопіль: Екон. думка, 2004– 416 с.
50. «Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Міністерство фінансів України від 07.02.2013 р. №73 [Електронний ресурс] Верховна рада України. Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.

51. Річна фінансова звітність: ПАТ з П «Синтез Ойл» за 2014 рік. – Режим доступу: <http://smida.gov.ua/>.
52. Річна фінансова звітність: ПАТ з П «Синтез Ойл» за 2015 рік. – Режим доступу: <http://smida.gov.ua/>.
53. Річна фінансова звітність: ПАТ з П «Синтез Ойл» за 2016 рік. – Режим доступу: <http://smida.gov.ua/>.
54. Рогов Г.К. Фінанси підприємств : навч. посібник / Г. К. Рогов, І. А. Воробйова; Український державний морський технічний університет ім. адмірала Макарова. - Миколаїв: УДМТУ, 2004. - 148 с. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://lubbook.org/book_613_glava_9_Tema_9_OCINKA_FINANSOVOGO_.html.
55. Рясних Є.Г. Основи фінансового менеджменту. [Електронний ресурс] - Режим доступу:http://bookss.co.ua/book_vlastivosti-i-vidminni-oznaki-finansiv-pidpriyemstv_693/8_vnutrishni-ta-zovnishni-dzherela-formuvannya-finansovih-resursiv.
56. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: Навч. посіб.- 2-ге вид., випр. і доп. / Савицька Г.В. – К.: Знання, 2005. – 662 с.
57. Садекова А. М. Ефект фінансового левериджу як інструмент управління структурою капіталу / А. М. Садекова, В. Д. Такаджі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/13_EISN_2009/Economics/45554.doc.htm.
58. Семенов Г.А., Семенов А.Г.Є, Станчевський В.Кліз. Техніко-економічні розрахунки на підприємстві: Навчальний посібник. - Київ: Центр навчальної літератури, 2005. - 184 с.
59. Серета О.О. Методи регулювання структури капіталу підприємства. Стаття. Опублікована в "Економіка и управление". — 2013. — №4 — С. 133-139. [Електронний ресурс] <http://twirpx.com/> - Режим доступу:<http://www.twirpx.com/file/1346811/>.
60. Серединська В.М., Загородна О.М., Федорович Р.В.- Економічний аналіз. Навчальний посібник\ Тернопіль: Видавництво Астон, 2010 – с.624.

[Електронний ресурс] - Режим доступу: http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/13609/1/ea_fedorovych.pdf.

61. Тарасенко Н.В. Економічний аналіз. Навчальний посібник. -3-тє видання, перероблене. - Львів: «Новий Світ - 2000», 2004. - 344 с.

62. Філіна Г.І. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навчальний посібник / Г.І. Філіна. - К. : Центр учбової літератури, 2010.-320 с.[Електронний ресурс] <http://twirpx.com/> - Режим доступу: <http://www.twirpx.com/file/620359/>.

63. Фінанси підприємств: Підручник/ Кер. авт. кол. і наук. ред. проф.. А.М. Поддєрьогін. – 4-те вид., перероб. та доп. – К.: КНЕУ, 2009. – 571 с.

64. Фінансова діяльність суб'єктів господ. – Підручник. Воловець Я.В. [Електронний ресурс] - Режим доступу:<http://buklib.net/books/21938/>.

65. Фінансовий менеджмент : підручник / Г. О. Крамаренко, О. Є. Чорна. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 520 с.

66. Фінансовий менеджмент, теорія и практика /Под ред. Е.С. Стояновой видавництво друге. – М.: Видавництво “Перспектива” 2010. – 574 с.

67. Фінансово-економічний аналіз: Підручник / Буряк П.Ю., Римар М.В., Бець М.Т. та ін. Під заг. ред. П.Ю. Буряка, М.В. Римара. – К: ВД «Професіонал», 2004. – 528 с.

68. Харьковський Д.Ф.Фінанси підприємства: Навч. посіб. /Д. Ф. Харьковський, І. М. Медведюк, О. І. Конопльова; За ред. Д. Ф. Харьковського; Одеськ. держ. аграр. ун-т. / - Одеса: Друк, 2003. - 168 с.[Електронний ресурс] <http://twirpx.com/> - Режим доступу:<http://www.twirpx.com/file/403171/>.

69. Цал-Цалко Ю.С. Фінансовий аналіз. Підручник / Цал-Цалко Ю.С. – Київ: Центр учбової літератури, 2008. – 566 с.

70. Цигилик І.І., Кропельницька С.О., Мозіль О.І. Економічний аналіз господарської діяльності підприємства: Навчальний посібник. - Центр навчальної літератури, 2004. - 123 с.

71. Черкасов В. Е. Навчальний посібник по фінансово-економічних розрахунків. – М.: АУЗБанк, 2010.

72. Чигринська О.С., Власюк Т.М. Теорія економічного аналізу: Навч. посіб. –К.: Центр навчальної літератури, 2006. -232 с.
73. Шеремет А.Д. Сайфулин Р.С. Фінанси підприємства.– М.: Инфра, 2010 .
74. Шиян Д.В., Строченко Н.І. Фінансовий аналіз: Навч. посібн. - К.: Видавництво А.С.К., 2003. - 240 с.
75. Шморгун Н.П. Фінансовий аналіз. Навчальний посібник / Шморгун Н.П., Головка І.В. – К.: ЦНЛ, 2006. – 528 с.
76. Шпак Н. З. Система управління капіталом підприємства / Н. З. Шпак, О. М. Рудницька // Науковий вісник НЛТУ України. – 2010. – № 20.10 – С. 257 – 261.
77. Шуляк П. Н. Фінанси підприємства.- М .: ІТК «Дашков і К °», 2011. - 624 с. [Електронний ресурс]-Режим доступу: [Studmed.ru_shulyak-pn-finansy-predpriyatiya_f7eb06a.pdf](http://studmed.ru_shulyak-pn-finansy-predpriyatiya_f7eb06a.pdf).
78. Яремко І. Й. Управління капіталом підприємства: економічний і фінансовий інструментарій : монографія / І. Й. Яремко. – Львів : Каменяр, 2006. – 176 с.
79. Ярошевич Н.Б. Фінанси підприємств: Навчальний посібник — К. : Знання, 2012. — 341с.ISBN 978-966-346-685-9 [Електронний ресурс] <http://twirpx.com/> - Режим доступу: <http://www.twirpx.com/file/1100865/>.